

HOOFDREDACTIONEEL BIJ NUMMER 13*Bo Tarenskeen*

Beste lezer, geachte collega,

De menselijke geest is op bepaalde fundamentele aspecten van het bestaan totaal niet ingesteld. Bijvoorbeeld op het feit dat sommige dingen ophouden, dat mensen op een gegeven moment verdwijnen, dat bepaalde zaken eindig zijn. Net zomin als dat het in staat is vat te krijgen op het tegendeel, namelijk de oneindigheid. Het gegeven van het Universum als grenzeloos geheel? Dat is evenzeer nog steeds iets waar wij met onze gedachten niet bij kunnen. Je komt dan onherroepelijk bij de mystiek uit. “De dood is geen gebeurtenis in het leven. De dood beleeft men niet.” schreef de logicus Wittgenstein in de loopgraven van de Eerste Wereldoorlog. Dit is hoe ik dat lees: eindigheid en oneindigheid - we kunnen er in cognitief opzicht helemaal niets mee.

U kijkt nu naar ons nieuwste nummer, het enige van 2012, het jaar van de kunstzinnige bezuinigingen. Nummer dertien, binnen de Tarot het getal van de Dood. Toepasselijk, in het licht van alles wat nu en volgend jaar stopt, zult u misschien denken. Maar het gaat bij dit mysterieuze spel nooit om de letterlijke interpretatie. Zo staat de dood hier niet voor het einde, maar voor de wedergeboorte: de vernietiging als voorwaarde voor vernieuwing. Waar het getal twaalf, het getal van de Gehangene, wijst op stagnatie, de omkering en de absolute kortsluiting van al onze zintuigen, staat de dertien voor de doorgang, kortom voor beweging. We zijn gestopt - we kunnen door. Zoiets.

Er is binnen Lucifer in elk geval gekozen voor een vlucht naar voren: met ingang van dit dertiende nummer zijn er maar liefst drie nieuwe redactieleden en twee nieuwe vormgevers aangetrokken en is er voor het eerst sprake van een vaste hoofdredacteur die met de redactie en u zal streven naar continuïteit in de artikelen. In het jaar van de kunstzinnige bezuinigingen zetten wij ons nóg actiever in als digitale ruimte voor een doorlopend gesprek.

Per januari 2013 zullen we veel meer opereren als denktank, samen met dramaturgen en makers uit zoveel mogelijk verschillende windstreken, waarbij de artikelen uitvloeijsels en/of voortzettingen zullen zijn van deze discussies. Waarom? Omdat er een duidelijke behoefte is aan een gedeeld gesprek tussen toneelspelers, dramaturgen, regisseurs, liefhebbers en critici dat voortgaat en verbindt! Ieder van ons, valt te vaak te horen, zit te veel in zijn eigen atelier met zijn eigen gedachten over wat voor een plek het theater zou moeten zijn, zijn eigen onuitgesproken ideeën over wat een goede toneelspeler is en welke dramaturgie deze tijd nodig heeft. We loven of bekritisieren elkaar, maar zijn niet met elkaar in gesprek over onze meest fundamentele aannames, noch over wat goede scenografie is, wie momenteel de beste theaterpedagoog is, welke 100 toneelteksten je voor je 24e gelezen moet hebben of welke beeldend kunstenaar en welke filosoof momenteel verreweg het belangrijkste zijn voor de podiumkunsten. Wij maken, bespreken en ontwikkelen onze kunst vanuit de allerindividueelste persoonlijkheid op de allerindividueelste manier in onze allerindividueelste woorden.

Dat moet ook, sterker, dat is waarschijnlijk de enige manier waarop het kan: want ook al zijn de begrippen ‘originaliteit’ en ‘authenticiteit’ tot vervelens toe ontmaskerd als filosofische vergissingen van de Romantiek en het menselijk individu als niets meer dan een variatie op toch echt wel keihard hetzelfde thema, dan nóg blijft die allerindividueelste persoonlijkheid het enige wat het werk uniek en onvergelijkbaar maakt. Die overtuiging wordt, heb ik de indruk, gedeeld door zowel de meest egotistische regisseur als het meest collectivistische toneelspelerscollectief.

Maar werkelijke groei in je denken en verbetering van de kwaliteit van je werk bereik je door weerstand, uitwisseling, conflict en generositeit in het contact. Zelfreflectie houdt in dat je jezelf ziet door het contrast met anderen. Laat dat ons doel zijn, juist in deze tijd, niet om symbiotisch samen te klitten maar om onze verschillen uit te spreken. Laat ons de taal waarin wij ons uitdrukken en onszelf begrijpen expliciet maken. Laten we onze aannames van de achtergrond naar de voorgrond halen en aan elkaar blootstellen.

Voor nu wens ik u veel plezier met ons nieuwste nummer, dat is geschreven en samengesteld vanuit zowel onze hoop als onze hopeloosheid. Begin vooral met het eerste artikel van redactielid Floris Solleveld over stagnatie in de hedendaagse performance-art, om u vervolgens te laten inspireren door het

stuk van Loek Zonneveld over de krankzinnige nieuwe productie van Ariane Mnouchkine, de beschouwing van Roos Euwe over de subversieve kracht van optimisme, een crisis-relativerende tekst van Tobias Kokkermans, een filosofische reddingsboei van Jaïr Stranders, een psychoanalytisch betoog van Willem Jan Otten, een ontregelende performance van Joachim Robbrecht en te veel om hier op te noemen. Lees!

Download hier het hele nummer # 13

Beeldmerk en lay-out: Jochum Veenstra en Roos Visser

BERICHT VAN HET BESTUUR

Berthe Spoelstra en Cecile Brommer

Na zeven jaar actieve inzet voor Theater Schrift Lucifer hebben medeoprichters Berthe Spoelstra en Cecile Brommer besloten het stokje over te dragen aan een nieuwe generatie denkers en schrijvers. Bo Tarenskeen, regisseur, toneelschrijver, acteur en mede-initiatiefnemer/organisator van Theater Na de Dam is per november 2012 hoofdredacteur. De nieuwe redactie bestaat uit Roos Euwe, dramaturg bij Toneelhuis en redacteur hard//hoofd, Tobias Kokkermans, dramaturg bij Wunderbaum, Floris Solleveld, filosoof, zelfbenoemd “recensent interdisciplinair” en redacteur hard//hoofd, en de twee vormgevers Jochum Veenstra, student filosofie en theatermaker bij Theatertroep en Roos Visser, student aan de Rietveld Academie en eveneens theatermaker bij Theatertroep. Anne de Loos, masterstudent Kunstwetenschappen & Gender and Ethnicity, beheert het secretariaat.

